

Francek Konoplja.

(Konec)

as veselih počitnic je nastopil. Med vsemi učenci je prinesel Francek Konoplja najboljše izpričevalo z bogatim darilom.

Peterlinovemu očetu so se samega veselja iskriale oči. — „O-o, Francek, ti boš gospod. Ves svet te bo spoznal in se bo čudil tvoji učenosti . . . Da more imeti otrok tako brihtno glavico! . . . O-o, Francek, moraš biti gospod!“

Tudi Peterlinova dekla je bila vesela Franckove sreče. Po mehkih laseh ga je božala in se mu je zadovoljno smejala. Potem pa je objela njegovo glavico in je počenila k njemu:

„Vidiš, Francek, takole te imam rada, ker si priden in si v veselje našemu očetu . . . Ali boš imel tudi ti mene tako rad, kadar boš velik gospod?“

Ničesar ni odgovoril Francek. Le pogledal je deklo s hvaležnimi očmi, in je skrnil svoj obraz v njeno trdo dlan. Morebiti je jokal solze hvaležnosti, ali pa se je morda spominjal svoje prve mladosti in ubogega očeta v gomili.

Dekla je odšla po svojem opraviilu, Francek pa je stopil k očetu Peterlinu.

„Oče, kaj pa bom delal o počitnicah?“

„Ji, Francek, kaj boš delal? Počival boš, pa mleko boš vozil namesto dekle v mesto. In na pokopališče boš hodil molit, kakor doslej“ . . .

„Bom, oče, vse bom rad.“

Obrnil se je in je šel iz hiše. Na dvorišču je srečal deklo, ko je metala piškrom prosa.

„Kam pa, Francek?“

„Molit na očetov grob. Danes sem pozabil, ker smo dobili izpričevala.“ In stekel je Francek na vso sapo proti cerkvi na očetov grob.

Drugo jutro je peljal Francek Konoplja mleko v mesto, popolnoma sam. Drugekrati je šla vedno dekla z njim, in mu je pripovedovala med potjo o tem in onem. Danes pa ni imel Francek nikogar, ki bi mu z dobrohotnimi besedami krajšal pot. Svoje misli je mislil sirotni deček, in prav nič mu ni bilo dolgčas, ko je peljal mlekarski voziček po gladki, samotni cesti.

Tiste lepe besede očeta Peterlina je premišljal: „Francek, ti moraš postati gospod!“ V vroči mladi glavi si je zamislil vso blestečo in bogato prihodnjost: Kako se bo vozil v svetli kočiji, kako bo sedel ob polno-obloženi mizi, kako bo prešteval kronce in cekine. In prišli bodo k njemu Peterlinov oče, sivolas starček, s kratkim vivčkom v ustih, pa se bodo smejali njegovemu bogastvu. Gospod Francek Konoplja pa bo posegel po rumenih cekinih in jim jih bo podaril polno pest. — Prišla bo tudi Peterlinova dekla, in se bo jokala pred gospodom Franckom Konopljo, zato ker je Francek tako bogat, a ona taka reva in tako zapuščena. Usmilil se bo gospod Francek jokajoče dekle in jo bo posadil na naslonjač poleg bogato obložene mize. Izbrane besede ji bo govoril in pogostil jo bo, kakor bi bila

njegova rodna mati. Tedaj pa se bo razveselila uboga dekla in se bo smejala gospodu Francku. Kako bo to lepo in prijetno! Oj, da bi bilo!

Take blažene misli je razmišljal Francek Konoplja in je počasi pripeljal v mesto. Bogate in široke ulice z visokimi blestečimi palačami so se odprle mladim očem. Kako so lepe te palače!

Občudoval je Francek s strmečimi očmi vsa visoka in lepa poslopja, in v tistih kratkih trenutkih začudenja se je v Franckovi duši rodila velika misel: „Da bi jaz mogel in znal zidati take hiše!“

Ni šla Francku iz duše ta velika misel. „Učen zidar moram postati! Zidal bom hiše in cerkve, kakršnih še ni kmalu videl svet. Prosil bom očeta, pa me pošljejo v mesto, da se naučim zidarstva.“

Mogočen sklep je dozorel v mladi duši. Noben poulični prizor ni mogel zmotiti veselega dečka v lepih nakanah njegovega bodočega življenja. Mleko je oddal, kakor mu je bilo naročeno, in se je vrnil še z bogatejšimi mislimi proti domu.

„Zidar bom postal. In v Podolju bom sezidal cerkev. Koncem vasi pa bom zgradil palačo, z zlatim slemenom in debelimi, srebrnimi vrati. Peterlinovemu očetu bom podaril palačo, da bodo v veselju in bogastvu preživeli svojo starost.“ . . .

Prišel je Francek na dom in je stopil pred očeta.

„Oče, jaz bi bil rad učen zidar.“

„Ka-aj? . . . Ne, ne, Francek, ti boš velik gospod in ne zidar.“ . . .

Stopile so Francku solze v oči, ker so se mu podrle vse lepe sanje.

„Pa jaz bi tako želel, da postanem učen zidar! Gradil bi cerkve in palače, kakršnih še ni videl svet . . . V mesto pojdem na spomlad in se polotim zidarstva.“

Tako odločne so bile njegove besede in tako samozavestne, da se jim Peterlinov oče ni mogel ustavljati.

„Moj Bog, pa bodi slaven zidar. Pa ne tak navaden zidar, ki bi prenašal opeko, ampak . . . veš, Francek, v gosposko mestno šolo pojdeš in se boš tam učil zidarstva.“

Zarisana je bila Francku pot bodočnosti. V šolo pojde, da se nauči umetnega zidarstva.

IV.

Dva lepa in bogata meseca sta pretekla; s pogumnim srcem in z veselo dušo je odromal Francek Konoplja v mesto, da pohaja šolo. Kakor v Podolju, tako je tudi v mestu bil prvi med prvimi.

Po telesu in umu je raste, kakor raste vitka konoplja na bujnem polju.

Pri Peterlinovih pa ni bilo veselja ni konca ni kraja, ker se je Francek tako pridno učil. Dekla Peterlinova je slednji dan peljala mleko v mesto in je mimogrede stopila pogledat k Francku.

„Vidiš, Francek, da boš res velik gospod, čeprav misliš, da si berač . . .“

„Stavbnik bom . . . ali veš, kaj je stavbnik?“

„Kako naj vem, ker sem se tako malo in slabo učila v šoli.“

„Veš, cerkve bom zidal in velike palače. To se pravi, jaz jih bom snoval v svojem umu, zidali jih bodo pa drugi.“

„In potem boš tudi v Podolju sezidal novo cerkev, veliko večjo in lepšo.“

„Da, da! In bogato palačo bom zgradil, da boš ti stanovala v njej, ko boš stara in sključena.“

Zasmejal se je Francek, in zasmejala se je dekla, pa odšla. Francek pa se je zatopil v račune in v risbe. — — —

* * *

Francek Konoplja se je učil in učil, dokler ni postal samosvoj gospod.

Ko pa je postal Francek gospod, tedaj so se pričeli zanj zmagoslavni dnevi. Širom dežele ni bilo stavbnika, ki bi bil prekašal Frana Konopljo v razboritosti in marljivosti. Poznat je bil tudi daleč preko mej domače dežele. Najlepše cerkve in najbogatejše palače je gradil on. Po velikih mestih je hodil in se je pomenkoval s cesarji in kralji. Zidal jim je dvore in vile.

Minevala so leta in minila.

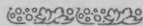
Pripeljal se je nekega solčnega in čudovitolepega dne inženir Konoplja tudi v vas Podolje. Pred hišo Peterlinovo se je ustavila svetla, s srebrom okovana kočija, in gospod Francek Konoplja je stopil iz nje, da obišče znano in ljubo hišo.

Sivolasi Peterlinov oče je stopil ob palici v vežo in je komaj spoznal visokorastlega gospoda. Tudi Peterlinova dekla — bila je že stara okrog 50 let — je prišla v vežo. Koliko je bilo zdihanja, pozdravljanja in nepopisljive radosti!

Precej drugi dan je prišla v Podolje četa zidarjev. Veliko palačo so pričeli graditi sivemu Peterlinovemu očetu in stari Peterlinovi dekli, da se jima poslade dnevi starosti. Poleg Peterlinove palače pa so zgradili tudi veliko, bajnolepo novo cerkev, da bodo v njej domači gospod župnik brali črne maše za umrlega očeta in mater gospoda Francka Konoplje.

Tako uspe poštenost in marljivost!

A. E.

Za vasjo.

Ej, to je veselje na klancu za vasjo —
tam vidi kipenje se mlade krvi.
Vsa vaška je deca pod gozdom se zbrala,
veselo po klancu drče jim sani.

Drugdrugemu s kepo sneženo v ročici
junaško, ponosno, veselo preti.
To vam je veselje in smeha brez konca,
če kdo se nerodno v sneg mrzli zvali.

Le zdaj se veseli s pošteno zabavo,
vesêli, mladina, brezskrbnih se let.
Saj, ko se postara, nekteri ogreval
jesenski si ude bo v kožuh zapet.

Mokriški

